

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Projekt pn. Ekspertyza geologiczna dla rezerwatu przyrody „Prządki im. prof. Henryka Świdzińskiego”

realizowany jest w ramach umowy o dofinansowanie nr 570/2021/Wn50/NE-PR/D z dnia 22 czerwca 2021 r.

ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Kwota dofinansowania: 120 000,00 zł

Celem zadania jest ustalenie stanu zachowania wszystkich ostańców skalnych znajdujących się w rezerwacie przyrody, określenie stopnia erozji skał, określenie wpływu antropopresji na ten proces, wskazanie dalszego toku postępowania co do zabezpieczenia przedmiotu ochrony.

Rezerwat przyrody „Prządki im. prof. Henryka Świdzińskiego” położony jest pomiędzy miejscowościami Korczyzna i Czarnorzeki (gmina Korczyzna, powiat krośnieński). Został utworzony w celu ochrony grupy ostańców skalnych o wysokości ponad 20 m, zbudowanych z gruboziarnistego piaskowca ciężkowickiego, który na skutek erozji przybrał ciekawe oryginalne kształty. Każdy z znajdujących się w rezerwacie ostańców ma swoją nazwę, np. Prządka-Matka, Prządka-Baba, Zbój Madej oraz Herszt. Rezerwat przyrody „Prządki im. prof. Henryka Świdzińskiego” to jeden z najpiękniejszych i najbardziej rozpoznawanych rezerwatów przyrody w województwie. Z tego względu jest bardzo licznie odwiedzany przez turystów, co nie służy zachowaniu przedmiotu ochrony. Staraniem RDOŚ w Rzeszowie i działaniem Wójta Gminy Korczyzna, został wyznaczony szlak ruchu pieszego, który omija najcenniejsze skały. Do tego czasu, wychodnie ciężkowickiego piaskowca były pod silną presją ruchu turystycznego. Dochodziło do licznych aktów wandalizmu (napisy lub symbole wydrapywane lub malowane farbą) ale miały miejsce dwa poważne wypadki (upadek ze skały). W roku 2018 informowano o pęknięciu „okna skalnego”. Z powyższych względów, dla właściwej ochrony tego obiektu koniecznym jest pozyskanie aktualnych danych o występujących tam formacjach skalnych i o wpływie antropopresji jaki przez szereg lat miał miejsce. Koniecznym jest więc przeprowadzenie ekspertyzy geologicznej, która określi stan zachowania przedmiotu ochrony, zidentyfikuje wszelkie zagrożenia (dla przedmiotu ochrony oraz dla ludzi) i wskaże kierunki działań.

Ekspertyza będzie zawierać:

- określenie składu petrograficznego ostańców denudacyjnych oraz morfologii poszczególnych obiektów skalnych,
- określenie stopnia postępującej erozji w odniesieniu się do źródeł historycznych (z dostępnych publikowanych i niepublikowanych materiałów źródłowych),
- określenie czynników wpływających na postępującą erozję (m.in. chemiczną, termiczną, mechaniczną w tym eoliczną oraz wpływ erozji o genezie antropogenicznej),
- określenie aktualnego stanu zachowania poszczególnych obiektów ze szczególnym uwzględnieniem ich stabilności, związania z podłożem,
- wskazanie miejsc stwarzających potencjalne zagrożenie związane z rozpadnięciem się brył, odkuwaniem, obrywaniem się warstw lub poszczególnych części składowych ostańców mogącym skutkować stworzeniem niebezpieczeństwa dla osób korzystających z pobliskiego szlaku turystycznego, pobliskiej drogi wojewódzkiej 991,
- określenie wpływu nielegalnej penetracji terenu (ze szczególnym uwzględnieniem wspinaczki) na stabilność obiektów,
- w przypadku stwierdzenia realnego zagrożenia, opracowanie koncepcji zabezpieczenia obiektów przed ich zniszczeniem oraz przemieszczeniem się celem zachowania bezpieczeństwa powszechnego w rejonie rezerwatu oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie.